

TESTARE - CENTRUL DE EXCELENȚĂ

Clasa a X-a

1. **(3p)** Stabiliți valoarea de adevăr a propoziției

$$p : \sqrt{3 + \sqrt{5}} \cdot \sqrt[3]{1 - \sqrt{5}} \cdot \sqrt[6]{7 - 3\sqrt{5}} = -2.$$

2. **(3p)** Se consideră numărul $x = \sqrt[3]{7 + 5\sqrt{2}} + \sqrt[3]{7 - 5\sqrt{2}}$. Arătați că $x \in \mathbb{N}$.
3. **(2p)** Determinați numerele $z \in \mathbb{C}$ care verifică egalitatea $z^2 - 4|z| + 3 = 0$.
4. **(1p)** Fie $a, b, c > 1$. Demonstrați că:

$$\log_a bc + \log_b ca + \log_c ab \geq 4(\log_{ab} c + \log_{bc} a + \log_{ca} b).$$

Soluții. **1.** Fie $x = \sqrt{3 + \sqrt{5}} \cdot \sqrt[3]{1 - \sqrt{5}} \cdot \sqrt[6]{7 - 3\sqrt{5}}$. Avem

$$\sqrt[3]{1 - \sqrt{5}} = -\sqrt[3]{\sqrt{5} - 1} = -\sqrt[6]{(\sqrt{5} - 1)^2} = -\sqrt[6]{6 - 2\sqrt{5}},$$

de unde rezultă că

$$\begin{aligned} \sqrt[3]{1 - \sqrt{5}} \cdot \sqrt[6]{7 - 3\sqrt{5}} &= -\sqrt[6]{6 - 2\sqrt{5}} \cdot \sqrt[6]{7 - 3\sqrt{5}} = -\sqrt[6]{(6 - 2\sqrt{5})(7 - 3\sqrt{5})} = \\ &= -\sqrt[6]{72 - 32\sqrt{5}}. \end{aligned}$$

Deoarece $72 - 32\sqrt{5} = (3 - \sqrt{5})^3$, rezultă că

$$x = -\sqrt{3 + \sqrt{5}} \cdot \sqrt[6]{(3 - \sqrt{5})^3} = -\sqrt{3 + \sqrt{5}} \cdot \sqrt{3 - \sqrt{5}} = -\sqrt{9 - 5} = -2,$$

deci propoziția p este adevărată.

2. Avem $x^3 = 7 + 5\sqrt{2} + 3 \cdot \sqrt[3]{7 + 5\sqrt{2}} \cdot \sqrt[3]{7 - 5\sqrt{2}} \cdot (\sqrt[3]{7 + 5\sqrt{2}} + \sqrt[3]{7 - 5\sqrt{2}}) + 7 - 5\sqrt{2}$, adică $x^3 = 14 - 3x$.

Obținem $x^3 + 3x - 14 = 0 \Leftrightarrow (x - 2)(x^2 + 2x + 7) = 0$, și cum $x \in \mathbb{R}$, obținem $x = 2 \in \mathbb{N}$.

3. Considerând $z = a + ib$, cu $a, b \in \mathbb{R}$, rezultă că
$$\begin{cases} a^2 - b^2 - 4\sqrt{a^2 + b^2} + 3 = 0 \\ 2ab = 0 \end{cases},$$

de unde $a = 0$ sau $b = 0$.

Pentru $b = 0$ rezultă $a^2 - 4|a| + 3 = 0$, de unde $|a| \in \{1, 3\}$, cu soluțiile $z = \pm 1, \pm 3$.

Pentru $a = 0$ rezultă $b^2 + 4|b| - 3 = 0$, de unde $|b| = \sqrt{7} - 2$, cu soluțiile $z = \pm(\sqrt{7} - 2)i$.

4. Inegalitatea de demonstrat se scrie

$$\frac{\lg b + \lg c}{\lg a} + \frac{\lg c + \lg a}{\lg b} + \frac{\lg a + \lg b}{\lg c} \geq 4 \left(\frac{\lg a}{\lg b + \lg c} + \frac{\lg b}{\lg c + \lg a} + \frac{\lg c}{\lg a + \lg b} \right).$$

Cu notațiile $\lg a = x, \lg b = y, \lg c = z$, avem $x, y, z > 0$, iar inegalitatea de demonstrat se scrie

$$4 \left(\frac{x}{y + z} + \frac{y}{z + x} + \frac{z}{x + y} \right) \leq \frac{x + y}{z} + \frac{y + z}{x} + \frac{z + x}{y}.$$

. Aplicând inegalitatea dintre mediile armonică și aritmetică, avem:

$$\frac{2}{\frac{1}{y} + \frac{1}{z}} \leq \frac{y + z}{2} \Rightarrow \frac{1}{y + z} \leq \frac{1}{4} \left(\frac{1}{y} + \frac{1}{z} \right) \Rightarrow \frac{4x}{y + z} \leq \frac{x}{y} + \frac{x}{z},$$

și, analog, $\frac{4y}{z + x} \leq \frac{y}{z} + \frac{y}{x}$, respectiv $\frac{4z}{x + y} \leq \frac{z}{x} + \frac{z}{y}$. Concluzia rezultă adunând cele trei inegalități obținute.